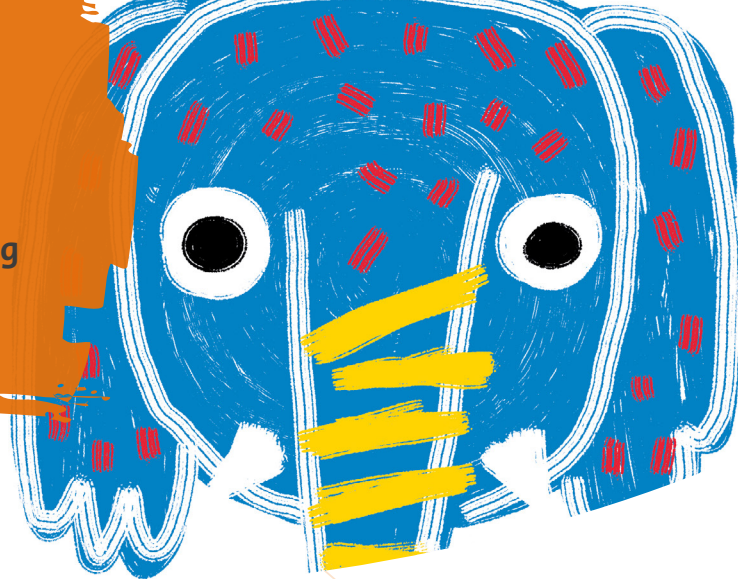

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

Kijk! Wilde dieren

Illustraties: Anaïs Chambel

Uitgeverij Lannoo, 2023: stoffen boekje met zes plaatjes van koppen van wilde dieren, bladzijden die naar boven opengeslagen worden; bandje om op te hangen, een bijtring, twee knisperpagina's en voelelement.

Wat een heerlijk zacht boekje voor babyhandjes en wat een gezellig knispertje is er in verwerkt, net goed voor baby-oortjes. De leeuw op de voorkant lijkt op een verbaasde lieve poes die je recht aankijkt. Dat doen ook het nijlpaard, de olifant, de slang, de giraf en een papegaai. Een baby heeft er geen weet van dat het best grote gevaarlijke dieren zijn en zal ze argeloos aaien, eraan krabbelen en sabbelen. Je ziet alleen de koppen van de dieren in zwart wit, felle kleuren en contrasten. De leeuw heeft bovendien snorharen die als korte lintjes op zijn snuit zijn vastgemaakt, heel uitdagend om aan te frummelen. De bijtring is soepel en buigbaar, goed vast te grijpen en handig om met het boekje te wapperen en rond te zwaaien. Je zult zien hoe geboeid een baby ermee speelt!

Voor baby's

Dit boekje is een dankbaar speeltje voor baby's in de box en bij jou op schoot. Geef het in de handjes als de baby naar iets kan reiken en bewust vastpakken, zo rond de 3,5 en 5 maanden. Ogen en handen werken dan beter samen dan in de maanden hiervoor. De baby gaat vanzelf op onderzoek uit: wat is dit voor een ding? Dat exploreren moet eerst gebeuren: kijken, ermee manipuleren, loslaten, laten vallen, weer grijpen, en uitvinden hoe je het laat knisperen. Als hij ouder is krijgt de baby meer aandacht voor wat er te zien is en leert het de dieren kennen. In allebei die fasen heb jij al een belangrijke actieve rol, want het gaat niet om het boekje als zodanig, maar wat jij als volwassene en kind samen met een boek doen. Nu start de routine van het voorlezen, betekenisvolle interactie en stimuleren van een rijke taalontwikkeling, kortom: het is aan jou om met de baby's te spelen met boekjes, te praten, zingen, geluiden maken en woorden te laten horen. Hoe spannend kan het zijn!

Vorbereiding

Met welke baby ga je dit boekje lezen, weet je dat al? Bedenk vooraf wat deze baby van jou nodig heeft. Goed contact maken? Uitdaging? Aandacht vangen? Goed taal laten horen? Een actief of juist een rustig moment? Daarnaast is het handig om ideetjes achter de hand te hebben om het voorleesmoment taalrijk en speels te maken. Hier zijn enkele suggesties voor taal- en spelpraktijk:

- Kennismaken boekje: de baby ligt voor je op je bovenbenen, maak contact, houd het boekje voor het gezicht: 'Kijk, een boekje voor jou. Ja pak maar!' (Uitnodigend praten)
- Nijlpaard: Kriebel aan de oren: 'Kriebel kriebel. Bij jou ook even oortjes kriebelen?' (Spelen)
- Leeuw: 'Dag leeuw!' 'Wraa.... dag dag, wraa...' (zachtjes). Wacht af. Laat de snorharen voelen en spin zachtjes (als een poes) 'roar, roar'. (Plezier in geluiden)
- Olifant: zing liedje 'Olifantje in het bos'. (Stimuleren gevoel voor klankcombinaties)
- Slang: beweeg het handje over de slang en maak een sissend geluid. Herhaal zolang het leuk is. (Genieten van geluid en beweging)
- Giraf: tik met je vinger op de stippen. Het knispert. De baby doet je na. (Voelen en horen)
- Papegaai: 'De papegaai zegt 'Koppie krauw, ik hou van jou!' Herhaal. (Plezier in klanken)

Introductie

Een introductie is bedoeld om een kind in de sfeer te brengen van het boekje. Met een baby introduceer je het boekje het best door het meteen te tonen. Of, als je dat leuk lijkt als opstapje bij de oudere baby:

- **Speeltjes**

Kijk of je speeltjes hebt zoals een giraf of olifantje om vast te houden en te knuffelen. Speel er samen mee, bijvoorbeeld: knuffelen, kriebelen, laten dansen, laten happen, verstoppen en tevoorschijn halen en de geluiden nadoen. Herhaal de naam van het dier.

- **Knisperen**

Geef de baby iets in de handjes dat geluid maakt of laat aan de oortjes horen hoe papier knispert als je het in elkaar drukt. Geef de baby dan het boekje in handen en laat ontdekken hoe dat ook knispert.

Voorlezen en praten

Door met een baby een boekje te lezen, ontwikkel je al heel vroeg voorleesroutines zoals jullie die doorgaans gebruiken in de kinderopvang. Dit werkt door wanneer de baby naar volgende groepen gaat. Routines zijn bijvoorbeeld of je meestal met een kind individueel of met tweetjes een boekje kijkt, wanneer je dat doet, en hoe en waar jullie samen zitten. Je vindt eerst uit wat het beste werkt. Dat is niet met ieder kind hetzelfde. Hier een voorbeeld:

Pm probeert een boekje te lezen met baby Willem, een woelwatertje. Ze gaat bij hem op het speelkleed zitten. Daar spelen nog meer baby's.

- Pm wil zijn aandacht trekken en houdt hem het boekje voor. Hij ligt op zijn buik en grijpt naar het speeltje dat een andere baby vast heeft. 'Kijk Willem! Een leeuw, wraa, wraa...'
- Willem kijkt even naar het boek, maar het speeltje van de andere baby blijkt interessanter.
- Pm laat een ander plaatje zien, de olifant. 'Tetteretet', zegt ze enthousiast. Willem laat het speeltje los, draait zich op zijn buik naar pm en trekt het boekje uit haar handen.
- Pm: 'Wil je zelf lezen Willem, ja toe maar!' Ze verwacht dat ze nu samen met hem kan lezen. Maar nee, Willem zwaait wat met het boekje, gooit het opzij en pakt weer het speeltje van de andere baby. Die begint te huilen terwijl hij ook dat speeltje weggooit.

- Pm begrijpt de onrust van Willem en dat ze hem op deze manier niet voor het boekje kan interesseren. 'Ha Willem, kom eens fijn bij mij zitten'. Ze tilt hem op en gaat met hem in een gemakkelijke stoel zitten, wat van het speelkleed af. Een collega let op de andere baby's.
- Pm kijkt Willem aan en bedenkt dat het goed is eerst goed contact te maken en zelf heel rustig te zijn. 'Zo is het beter hè Willem'. Ze laat de olifant zien. 'Kijk hier is de olifant' en zachtjes zegt ze 'tetteret, tetteretet...'
- Willem kijkt eerst naar haar en dan naar het boekje. Pm voelt hoe hij ontspant. Nu kunnen ze verder lezen. 'We gaan de slang zoeken. Voel maar!' Willem krabbelt over de slang en hoort het geknisper. Pm doet hem na. 'De slang zegt sssss.... Nog een keer?'

Verwerken

Door nog iets te verzinnen na het lezen horen kinderen bepaalde woorden nog eens. Bijvoorbeeld met oudere baby's:

- **Boekjes met wilde dieren**

Leg andere boekjes neer waar dieren in staan. Bijvoorbeeld kartonnen boekjes met foto's. Om zelf verder te laten ontdekken.

- **Hoe doet de leeuw?**

Speel een geluidenspelletje: hoe brult de leeuw? Een nijlpaard knort, een olifant trompettert, een slang sist, een giraf snuift en een papegaai schreeuwt.